

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput 2. Secundum motivuum fiducia in Deum, sumitur ex fidelitate Dei
in suis promissis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

cet quam sperare & possessionem bonorum omnium expectare ab unius Dei magnificentia. Et ut dicam quod sentio, eos solos homines æstimo qui huiusmodi spem habent, qui verò ea sunt destituti, non mihi videntur inter homines numerandi, utpote qui nihil habeant naturæ rationali proprium. Et re ipsa, postquam Scriptura sacra de sanctissimo hoc Patriarcha dixisset; *iste cepit invocari nomen Domini*, continuo subdit: Hic est liber generationis hominum; scriptum est enim, quod ille solus homo est qui sperat in Deo solo. Iste est discursus Philonis cui quod ad dam hac super re nihil habeo.

CAPUT II.

Secundum motivum Fiduciæ in Deum, sumitur ex fidelitate Dei in suis promissis.

§. I.

Magnitudo & certitudo Promissionum Dei.

Alterum fiduciæ motivum, quam habere nos oportet tamquam filios erga Patrem nostrum cœlestem, sumitur ex infallibili fidelitate amplissimarum promissionum quibus suam nobis fidem divinaque dicta

di cta Deus obligat, ita ut si speremus in ipsū quemadmodum ipse nobis præcipit, firmā cum persuasione, quidquid tandem eveniat, nunquam nos ab illo deserendos, immò potius bonis omnibus, gaudio ac solatio mediis etiam in miseris cumulandos, id quod solū desiderare possumus, si quem forte in locum devenimus, in quo videamur nihil nisi afflictiones experturi: fidelis inquam Deus oppignorat dicta sua adeo ut infallibiliter visuri simus, votis nostris ac desideriis omnique spei satisfactum abunde. Neque id semel atque iterum asserit duntaxat, sed centies etiā sæpiusque repetit. Nec satis illi est simpliciter promittere aut iterare aliquoties promissionem suam sed ita asseverat ut juramento quoque iterato confirmet, quemadmodum videre est apud S. Joannem cap. 14. *Amen Amen dico vobis qui credit in me, opera qua ego facio et ipse faciet et maiora horum faciet.* Quod paulò post declarans bis iisdem verbis promittit sese facturum, quodcumque quis petierit in nomine eius. Et apud S. Marcum: *Omnia possible sunt credenti.* Sed quia hæc propositiones generaliores sunt, ad particularia magis descendit, & inter alia adducit admirandum fiduciæ virtutis exempli. In his apud Matthæum & Marcum verbis: *Amen dico vobis*

bis, quia quicumque dixerit huic monti: Tolle
 te & mittere in mare, & non haſitaverit in
 corde ſuo, ſed crediderit, quia quodcumque di-
 xerit, fiat, fiat ei, & nihil impoſſibile erit cre-
 denti. Quod ſi quis fidens Deo, poteſt virtute
 fidei ac fiduciae transferre montes de loco in
 locum, quidni poterit ejuſdem fidei efficacia
 & ſpe infallibilis auxiliij quod promiſit Deus
 tanta aſſeveratione, aut imminens evadere
 periculum, aut optatum intricati negotij ob-
 tinere ſueceſſum, aut qua forte premitur, ſub-
 levare neceſſitatem? Qui tantummodo leget
 ſcripta Prophetarum atque in primis pla-
 mos 29.30. & 124. videbit quantopere Deus
 ſe obliget ijs qui ſperant in eo, & obſtupescet
 attendens admirabilem loquendi modum,
 quo Deus hac ſuper re utitur. Non igitur du-
 bitare de hac veritate magis poſſumus, quam
 de vita noſtra atque ipſiuſmet Dei, & de pri-
 mis fidei principijs ab ipſo nobis revelatis.
 Hinc abundantius volens Deus oſtendere polli-
 citationis hereditibus immobilitatem conſilij ſui
 ait Apoſtolus ad Hebræ. 6. interpoſuit iurju-
 randum: ut per duas res immobiles quibus im-
 poſſibile eſt mentiri Deum, fortiſſimum ſolacium
 habeamus qui confugimus ad tenendam propo-
 ſitam ſperam. ut nec timere, nec hæſitare um-
 quam poſſimus quidquid demum accidat,

hoc

hoc quasi duplici tecti munimine, contra omnes impetus atque hostiles assultus creaturarum. Hoc sensu loquitur Regius vates: *Scuto circumdabit te veritas eius.* Quasi dicat quocumque te verteris promissis divinis semper eris coronatus ac munitus velut clypeo telis omnibus ac ictibus impervio, illaque poteris, si volueris repellere; quod si pati malueris, nunquam afflictiones, quas cunq̄ue creaturæ minari videbuntur, tantæ erunt quin promissa nobis à Deo felicitas, quâ de illis gloriose triumphabimus, etiam cum videbimur illis succubitori, longè sit futura major. Ad hunc excelsum perfectionis apicem ascendit insignis Dei famulus Joannes Ximenes Societatis nostræ Religiosus, de quo narratur quod tantâ fuerit præditus fiducia in bonitate & fidelitate Dei ut in omnibus & per omnia hujc uni se totum committeret, nusquam aliò respiceret in quibuscunq̄ue eventibus, nullum aliud scutum opponeret quibuslibet creaturarum incursum, quàm divinarum promissionum, quas de perpetuâ suâ protectione Deus illi fecerat inviolabiliter servaturus.

§. II.

Quam felicitatem Deus promittat in adversitate confidentibus in eum.

Vel sola cogitatio hujus felicitatis ineffabili replet gaudio eos qui confident in Deo, etiam tunc cum vident maximas sibi imminere ærumnas Unde fit, ut tametsi possent illas omnes longè à se amandare, quemadmodum non rarò pro imperio sedarunt tempestates, astrorum stiterunt cursum, elementum tum mutarunt naturam, maluerint tamen eas sustinere, ut inæstimabilibus fruerentur bonis, quæ præparavit Deus his generosis animis, qui in suis tribulationibus sperant in illo. O mi Creator Domine Deus! firine potest, ut ubi mundanus sensus non nisi horrorem invenit & miserias, ibi occultaveris beatitudinem & delicias confidentibus in te? Beatos Scriptura sacra pronuntiat, *pauperes spiritu*, beatos *qui persecutionem patiuntur* beatos *quibus maledixerint homines & adversum quos dixerint omne malum*. Itane angustis, calumnijs, doloribus oppressi, esse beati possumus? Possumus enim verò, si fidem firmam habeamus ac stabilem veritati Dei confirmantis se nobis præsentem adesse afflictis, Audi ejus nomine testantem Davi-

dem
eum
verò
ipso
dit a
tatis
ctor
his v
super
stra.
quan
patit
ctio
nim
tur c
quib
dis f
atqu
tibu
& g
rum
inde
fidu
se p
opt
volu
perp
bus

dem: Cum ipso sum in tribulatione, eripiam
eum & glorificabo eum. Psal. 90. Nonnunquã
verò tantis afflictos replet consolationibus,
ipfosque dolores tam admirabili modo con-
dit ac dulcorat, ut vix sentiantur. Hujus veri-
tatis testem fidelem habemus Gentium Do-
ctorem, qui seipsum in exemplum adducit
his verbis mirificis: *repletus sum consolatione
superabundo gaudio in omni tribulatione no-
stra.* Tanti ergo hospitis beneficio, Dei in-
quam præsentis, non sentimus mala ipsa quæ
patimur tantis divinitus cumulati benedi-
ctionibus & inenarrabili voluptate. Quæ e-
nim terrenæ afflictiones non facile absorbeã-
tur cœlestibus consolationibus & gaudiis
quibus perfunditur animus in penetrali cor-
dis sui Deum præsentem & consolantem se
atque beatificantem adorans; adeo ut crescẽ-
tibus doloribus, eorum sensus imminuatur,
& gustatã divini consolatoris dulcedine, æ-
rumnarum amaritudinem vix percipiat. De-
inde quã fieri potest, ut velint, qui magnã cū
fiduciã Deo adhærent, mala quæ sustinent, à
se pro imperio ablegare, aut liberari, ab iis
optent; cum videant se privandos cœlesti
voluptate, quæ illis optabilem potius reddit
perpersionem adversitatum, utpote sine qui-
bus eam, quã fruuntur, non consequerentur
feli-

felicitatem. Omnino verissime mihi dici posse videtur, quod tales hac ratione multo excellentius ab omni malorum genere liberi sint, quam si mala nulla paterentur. S. Bernardus, si quandoque nihil sibi tolerandum accidisset, tanto Deum perdendi metu angebatur ut ad maiorem securitatem cum Deo se per commorandi, enixè eum rogaret, ne se relinqueret unquam sine tolerantia afflictionum; adeò ut, quicumque tandem casus nobis eveniat sive injuriâ temporum ut solemus loqui, sive hominum malitiâ, sive nostrorum sit mors amicorum, sive propria corporis nostri infirmitas & adversa valetudo, sive quodcunque aliud infortunium divina ordinante providentia, rebus nostris accidat, nunquid desinet vera nos felicitas prosequi, & in omnibus se nobis comitem præbere, si speremus in eo qui nostra est felicitas, & præces nobis assistit in omnibus adversitatibus secundum ejus ipsius testimonium infallibile.

Cum ipso sum in tribulatione.

§. III.

In prosperitate quoque Deus assistit confidentibus.

Minimè verò hæc sic dicta velim quasi nos destituat Deus in prosperis & se-

I. 4. 11

cundis rebus, modò hæ nihil imminuant de
confidentia studio quo divinæ ejus Provi-
dentia totos nos acerbemus regendos com-
mittere. Quot numerare possemus illustres
omnium ætatum personas quæ rore cœli &
consolationum spiritualium abscondito mā-
na saturatæ, etiam pinguedinem terræ & bo-
norum temporalium ubertatem comede-
runt. Ipsa adeo prosperitas fructus illis est di-
vinæ misericordiæ secundum Dei ipsius
promissionem, qua se obligavit devotis sibi
familis ad effundendas super ipsos, ipsorū
familiam, liberos, terram, omnemque hære-
ditatem ac possessionem pleno copix cornu
cœlestes benedictiones. Sic per Moysen olim
pollicitus fuit Judæis in hæc verba: *Veniens
super te universa benedictiones ista. Benedictus
tu in civitate, & benedictus in agro, benedictus
fructus ventris tui, & fructus terra tua, fru-
ctusque jumentorum tuorum greges armento-
rum tuorum & caula ovium tuarum? Bene-
dicta horrea tua & benedicta reliquia tua. Be-
neditus eris ingrediens & egrediens.* Deut. 28.
Nos quoque vicissim sine intermissione be-
nedicemus ac laudabimus Deum Dominum
nostrum tam misericordem, tam liberalem,
tam amantem nostri, omnia bona nostra &
possessiones nostræ, & omnia quæ intra nos,
sunt

funt benedicent nomini sancto eius, omnia ossa nostra benedicent, omnes venæ, omnia viscera, omnes artus, omnes cordis motus, omnes mentis nostræ cogitationes, omnes capilli capitis nostri gratias agent Deo. *Omnia ossa mea dicent: Domine quis similis tibi; Et quia naturæ nostræ tenuitas non sufficit dignæ gratiarum actioni, invitabimus cælum & terram & omnia quæ in iis sunt, ut consensu nobiscum vocibus, totis viribus omni- que conatu laudent & glorificent Deum. Benedicite omnia opera Domini Domino. dicemus cum tribus pueris in fornace Babylonica canentibus. Laudate & superexaltate eum in secula. Benedicite Angeli Domini Domino Benedicite cæli Domino, &c. Dan. 3.*

§. IV.

Quid spectet Deus in adversitatibus nostris.

Verum quia prosperitates magis suspectæ sunt & periculosæ quæ Syrenum more blandiendo seducunt aut mollium instar pulvinarium facilem præbendo somnum, oblivionem inducunt retinendæ in Deum fiduciæ quam ad res creatas transferunt, idcirco mavult Deus fideles sui cultores miraculose etiam modo in tribulationibus delectare.

I. 4. 11

quàm exponere incantationibus & blanditiis prosperitatum, quibus sensim ad terrena attracti cœlum præ terrâ despicerent & cœlestem fortasse gloriâ æternum perderent: aut ut monet S. Augustinus, ne viator tendens in patriam, stabulum amet pro domo suâ. Præterquam quod omnes istæ, quæ ex rebus prosperis percipiuntur delectationes, tam sunt viles, tam vanæ, tam plenæ dolis & illusionibus, tam discrepantes à consolationibus spiritualibus, quæ solæ sunt & verissimæ delectationes ut multò sit melius illis prorsus carere, quam subire periculum, ne ab illis in errorem etiam levissimum inducamur. Hanc ob causam cum Deus dilectis amicis suis præparat præclarum calicem adversitatum, plus solet admiscere myrrhæ quam vini, plus fellis quàm mellis, quem tamen cum in manus sumunt atque epotant, ea dulcorat suavitate, talesque divinitus instillat consolationes, ut amaritudinem extremis duntaxat labiis se degustare arbitrentur, ut facilè hîc agnoscant potentem Dei dexteram quæ istam fecit virtutem, Quippe omnem creatarum virium industriam atque potentiam longè excedit, amatori eum indere dulcedinis gustum, qui suâ omnes totius mundi delicias suavitate superet. Sic igitur innocentes animæ

mæ non minus Deo quam divino gaudio
 plenæ, ipsis in afflictionibus laudant & glorifi-
 ficant Deum Creatorem suum, & tanti auro-
 rem miraculi; videntem divinas promissio-
 nes tam fideliter impletas ac servatas, confir-
 mant se amplius & corroborant in sua ergo
 Deum heroicâ fiduciâ, nec ullo modo dubi-
 tant, quin Deum cordis sui hospitem præse-
 tem habeant, illum enim, ut sic dicam, tes-
 tiunt, illum audiunt, illum gustant, adeoque
 eo in statu felicitatis sibi complacent ut hinc
 pro totius mundi gloriâ, pro regum potentia
 & opibus nollent permutare. Ecce sic
 Deus tractat sperantes in ipsum, illis seipsum
 communicans, benedicens illis eorumque
 familiæ negotiis, & rebus omnibus quæ ad
 illos pertinent in maximis eorum calamita-
 tibus. Unde hi quoque tantis de Cælo cumu-
 lati beneficijs, quæ plaris æstimant, quam ve-
 nivera mundi bona, effundunt se vicissim in
 laudes Dei & gratiarum actiones, glorifican-
 tes Deum non secus ac alij ex toto corde, et
 tota mēte ex totis viribus corporis ac animæ
 & ad collaudandum invitant omnes creatu-
 ras cantantes in suis afflictionibus cum mi-
 bus istis sanctissimis Dei cultoribus in cam-
 no ignis ardentis. *Benedicite omnia opera Do-*
mini Domino; etc. Sed ista hic attigisse suffi-

ciat, quæ tamen quia singularem afferunt consolationem, nequaquam prætermittenda putavi, pluribus tamen alio in loco prosequar & perficiam.

§. V.

Repetita dictorum consideratio.

Quod si quis hisce non minus præclarè quam verè dictis non movetur ut spem suam omnem in Deo ponat, ne bono bonis omnibus mundi præferendo privetur, hunc ego non verebor insanum dicere, aut nescio quibus veneficijs dementatum in suis miserijs æstimare; utpote qui ad quærendum aliud quod suis in ærumnis levamen, non dubitat procul abire ut fodiat sibi in sudore vultus sui cisternam dissipatam quæ continere non valet aquam, nec nisi fætentem præbet & corruptam; cum habeat prope fores suas fontem perennem aquæ vivæ salientis in vitam æternam, unde possit haurire in gaudio copiam cœlestium consolationum, quæ afflictionum omnium ardorem extinguunt. Dic mihi Anima diffidens & modicæ fidei, quæ times ne terra te deficiat in medio terræ & velut desperata quereris vitam tibi exorsam esse in tantis calamitatibus & persecutionibus, quas pateris, dic, inquam, credisne

H sal-

I. 4. 17

saltem in Deum qui te condidit? Credis
 eum esse omnipotentem, sapientem, vera-
 cem in dictis suis, fidelem in promissis? Si
 non credis, abi igitur post vestigia gregum
 tuorum, inter feras & bestias pascere, ut potes
 indigna quæ inter homines numereris, nec
 nomen geras rationalis Creaturæ, quando
 quidem non agnoscis Creatorem tuum.
 Quod si eum confiteris & credis esse, quod
 est, plenum virtute, sapientiâ, bonitate, filio-
 litate, cur non recurris ad tam potentem tan-
 studio sum tui protectorem? Cur non rursus
 amplexus ejus expansis brachijs te benevole
 præstolantis? Numquid non invitat ad se om-
 nes? Numquid non clamat? *Respicite filij na-
 tiones hominum, & scitote quia nullus spera-
 vit in Domino & confusus est.* Quapropter
 adhuc caligas ad tantam lucem meridiana
 Sole clariorem, si divinis ejus inspiratione-
 bus, quas tibi suggerit, non moveris, negare
 non potes emotæ mentis te esse aut Crea-
 turarum incantationibus miserrimè deludè.

§. VI.

*Falluntur qui sperant à Deo, spiritalia bona
 & non temporalia.*

Observo præterea aliam hac in re diffi-
 cultatem hominum, quam non possum qui-
 busdam

I. 4. 11

infirmi-
m, vera
illus ? S
a gregu
e, utpot
eris, ac
quando
m tum
te, quae
tare, filo
ntem tan
non ruit
benevol
ad se om
e filij no
llas sper
propter
heridiam
piratione
s, negan
aut Cree
de delat
aia lora
e diffi
Hum qu
itio

infirmi-
videntur enim nonnulli distinguere inter di-
vinas promissiones & alias ad spiritualia bo-
na referre, alias ad temporalia. Nam non de-
sunt qui re ipsa magnam habent fiduciam in
divina bonitate quo ad res spirituales; non it-
tem quod ad alias attinet. Quid est hoc aliud
quam alteram Dei manum fingere debilem
ac impotentem, aut ejus verba suspecta red-
dere cum aliud quiddam promittunt quàm
quod spectat ad negotium salutis nostræ?
Quæ est hæc cæcitas & dementia? Non dubi-
tamus de infinitâ Dei misericordiâ quin e-
mundaturus nos sit ab omni inquinamento
peccatorum, quin liberaturus sit nos à dia-
boli tyrannide & recepturus nos in gratiam
amicitiæque suam salutaris Sacramentorum
usu adjuvantibus etiam suspirijs nostris quæ
corde contrito & humiliato emittimus te-
stantia internum animi dolorem de ejus of-
fensa dignè conceptum. Ecquis obsecro hanc
in nobis spem excitat? Numquid promissio
Dei nobis facta & signata in Scripturis sacris
in quibus palam testatur paratum se ad igno-
scendum peccatori, eumque recipiendum in
numerum filiorum suorum quacunque horâ
convulsus per pœnitentiam ad se redierit.
Hæc divina promissio facit ut magno animo

H 2

om-

omnes vanos timores difficultatesque occurrentes conversioni nostræ superemus; hæc facit ut provoluti ad genua hominis alicui ei aperiamus delicta juventutis nostræ, & occultissima quæque crimina impietatis nostræ. Nec solum hæc nobis confusio non toleranda videtur, verum potius facilis & jucunda ob spem nimirum redeundi ad Deo in gratiam quam peccatis nostris perderamus. Ita porro credendi sperandique causam habemus justissimam, ipsum scilicet Deum qui promisit, qui nec mētiri nec fallere potest, non minus quam non esse Deus, cuius verba tam infallibilia sunt & immutabilia, ut potius cœlum & terra peritura sim quam iota unum aut unus apex desiderari possit in ejus promissis non impletus. At verum nunquid eodem modo imò & frequentius expressius significantiusque pollicitus nunquam se derelicturum eos qui confugerint ad se, suam implorarint benignitatem, suæque omnia magna cum fiducia suæ commiserint curæ ac providentiæ. Cur igitur non credimus? Verissimè dixit S. Marcus nachoreta ut habetur in vitis Patrum. *Quo Deo non fedit in his caducis, quanto minus in æternis.* Proinde si fidimus Deo quo ad bona cœlestia & æterna, cur non fidamus quo ad terrena & momentanea?

§. VII.

*Cacitas eorum, qui magis fidunt hominibus
quàm Deo.*

Porro quàm prudentiã credimus homini pollicenti suam nobis operam tum ad nos protegendum, tum ad succurrendum nobis ejus auxilium imploraturis; fidem verò Dei idem promittentis & sexcenties repententis vocamus in dubium? Ab homine exigis non tantum ut se tibi nudis verbis obliget sed vis etiam ut illa juramento, scripto, testimonio, & omni demum re quæ securitatem ac certitudinem inter homines præstare potest, confirmet. Nonne & Deus, ut supra diximus, promissis suis addit juramentum, & quidem iteratum prorsusque inviolabile, testes etiam adhibuit cælum & terram, Angelos & homines, obsignavit pretioso sanguine suo, stabilivit innumeris miraculis, confirmavit experienciã tot seculorum & personarum. Dixit ergò *Et non facies? locatus est Et non implebit?* Num. 23. Quis hoc suspicari nedum persuadere sibi audeat? Apostolus Paulus loquens de fide Abraham, de eo ait: *Qui contra spem in spem credidit, ut fieret Pater multarum gentium. Et non infirmatus est fide: nec*

consideravit corpus suum emortuum, cum iam
 ferè centum esset annorum & emortuam vi-
 vam Sara. In re promissione etiam Dei non ho-
 sitavit diffidentiam, sed confortatus est fide, ad
 gloriam Deo: plenissimè sciens quia quacumque
 promissit, potens est ei facere. Ideo & reputatus
 est illi ad iustitiam Rom. 4. Et meritò inquit
 in hunc locum Philo; nihil enim justius quam
 habere Deo fidem, sicut meretur. Unde in
 Scripturâ sacrâ non immerito reprehendit-
 tur ij qui arguunt quorundam Sanctorum
 eximiam in Deo fiduciam; nemo siquidem
 est præter solum Deum, qui non possit nos
 fallere. Quod si quis his rationibus non mo-
 vetur ut magis fidat promissis divinis quam
 humanis, unum ex duobus fateatur necesse
 est: aut non esse se rationis compotem, aut
 Christianam fidem abjurasse; ut proinde di-
 gnus sit qui vel detrudatur in carcerem Sa-
 cræ Inquisitionis fidei; vel in stultorum
 ergastulum compin-
 gatur.

